

2 DEL

1 Ekonomsko načelo

- Na katera dva načina pravilno opredelimo ekonomsko načelo?
- Učinkovitost sredstev dobimo s primerjavo učinka na enoto sredstev. Kako definiramo učinek in sredstva v taki primerjavi?

a) Z določenimi sredstvi doseči čim večji učinek (maximalizem) ali pa s čim manjšimi sredstvi doseči določen učinek.

b) Gre za načelo učinkovitosti uporabe sredstev. Sredstva so izguba koristi z namenom pridobiti nek učinek, ki je pridobitev koristi. Da bi šlo za ekonomsko načelo, mora biti uporaba sredstev alternativna in tudi učinek mora biti alternativen. Samo, ko imamo alternativo, pride v igro ekonomsko načelo. Drugače ni odločanja. Vprašanje je, kako v odločanju uporabiti tisto varianto, ki bo najboljša.

2 Faktorji odločanja

- Elementi optimalne odločitve.
- Zaradi katerih faktorjev lahko nastopi razlika med subjektivnim izborom in dejansko najboljšo varianto?
- Kaj opredeljuje posamezne elemente sposobnosti izbire najboljše variante?
- Razlika med optimalno varianto s stališča gospodarske enote določenega subjekta in optimalne variante s stališča narodnega gospodarstva kot celote ter možnost konflikta.
- Človek ni samo homo economicus.

a) To so informiranost, sposobnost za odločitev (intelektualna, materialna, fizična) in volja.

b) Obstaja možnost, da subjekt, ki odloča, izbira med variantami, ni obveščen o vseh možnih variantah. Ni pa tudi nujno, da je sposoben izbrati najboljšo varianto.

c) Sposobnost izbire najboljše variante je trojna: intelektualna, fizična in materialna. Subjekt lahko pozna vse možne variante, vendar ni sposoben ugotoviti, katera je najboljša. Intelektualna nesposobnost onemogoča izbor optimalne variante. Obstaja možnost, da ve za najboljšo varianto, vendar pa nima fizične moči za njen izbor. Subjekt ima lahko poleg obveščenosti tudi potrebne intelektualne in fizične sposobnosti za izbor najboljše variante, pa je ne bo izbral, ker ne bo imel potrebnih materialnih sredstev.

d) Vendar pa pride do razlik med mikro in makro ravno. Maximum na mikro ravni ni enak maximumu na makro ravni. Država in posameznik prideta v konflikt, ker imata nasprotno interese. Posameznik doseže nek max., ki pa je nižji od državnega maximuma.

e) Človek ni samo homo economicus. Poleg ekonomske koristi želi s svojimi odločitvami doseči tudi mnoge druge koristi (cilje). Izgubo ekonomske koristi, ki jo predstavlja suboptimalni ekonomski učinek, kompenzira z doseganjem neekonomskih koristi. Njegova odločitev je neracionalna samo s strogo ekonomskega vidika. Če pa upoštevamo celotno korist, ekonomsko in neekonomsko, je lahko izbor vseeno optimalen, čeprav ne z vidika ekonomskega učinka in ne tudi v objektivnem smislu.

...

6 Merjenje učinkovitosti v gospodarstvu

- Kaj ima pri pojmu produktivnosti faktorjev vlogo učinka in kaj vlogo sredstev?
- Navedi pojem in primer kadar faktorje interpretiramo v smislu uporabljenih faktorjev.
- Navedi pojem in primer kadar faktorje interpretiramo v smislu uporabljenih faktorjev.
- Kako se razmerje med porabljenim in uporabljenim faktorjem izraža v hitrosti kroženja v določenem obdobju?
- Kateri od obeh navedenih pristopov je bolj pomemben?
- Ekonomičnost, produktivnost, rentabilnost.

a) Vlogo učinka imajo outputi, torej produkt v okviru dohodka ($D = P \cdot C$). Vlogo sredstev pa imajo inputi, torej produkcijski faktorji (delo, zemlja, kapital, podjetništvo, izumiteljstvo).

b) Uporabljeni faktor je faktor kot tak. Da bi se proizvodnja normalno odvijala, mora biti faktor prisoten s svojo celotno vrednostjo, ne glede na to, v kolikšni meri se troši. Uporabljeni

faktor so npr. zaloge predmetov dela, s katerimi mora razpolagati proizvodnja. Zaloge se v proizvodnji ne trošijo.

c) Potrošeno sredstvo za delo je uničeni del sredstev za delo v proizvodnji neke količine proizvodov. Potrošeni faktor so npr. potrošeni predmeti dela, tako imenovani materialni stroški, tiste količine predmetov dela, ki so bili v proizvodnji potrošeni.

d) $\frac{T}{F}$ - koeficient obrata uporabljenih produkcijskih faktorjev, kjer je T = potrošeni faktor (stroški) in F = uporabljeni faktor.

e) Bolj pomemben je pristop uporabljenih faktorjev.

f) **Produktiven** je tisti, ki veliko proizvede:

$$\frac{P}{\text{uporabljeni (vezani, korisčeni) prod. faktorji}} = F$$

Ekonomičen je tisti, ki malo potroši:

$$\frac{P}{\text{rabljeni (potrosni) prod. faktorji}} = T$$

Rentabilen je tisti, ki čim več zasluži:

$$\frac{D(= P \cdot C)}{\text{uporabljeni (vezani, korisčeni) prod. faktorji}} = F$$

7 Produktivnost dela

a) Kakšne različne kategorije oziroma aproksimacije lahko nastopajo v števcu in imenovalcu pri računanju produktivnosti dela?

b) Kateri faktorji vplivajo na produktivnost dela?

c) Intenzivnost dela in produktivna sila dela. Katere so glavne skupine faktorjev produktivne sile dela?

d) Formule za računanje produktivnosti dela.

a) V števcu je produkt vseh faktorjev, ki sodelujejo v proizvodnji (vseobsežni, preneseni, kosmati, čisti, porabljivi), v imenovalcu pa je število zaposlenih.

b) Vplivata intenzivnost dela in proizvodna sila dela.

c) Intenzivnost dela je trošenje dela na enoto delovnega časa. Intenzivnost dela se ne povečuje samo s hitrejšim in napornejšim delom, ampak tudi z boljšim izkoriščanjem delovnega dneva, tedna...Faktorji, ki vplivajo na produktivnost dela so mnogoštevilni. Identični so faktorjem proizvodnje. Vse kar vpliva na proizvod, vpliva tudi na produktivnost. Marx jih deli v pet skupin: povprečna stopnja večših delavcev, stopnja razvitosti znanosti in njene tehnične uporabnosti, družbena organizacija procesa proizvodnje, obseg in ustreznost sredstev za proizvodnjo in naravne okoliščine.

$$d) P_t = \frac{P}{F} = \frac{P_v, P_p, P_k, P_{\check{c}}, P_c}{Z(\text{zaposleni})}$$

$$\frac{P}{Z} = \frac{P}{N} \cdot \frac{N}{Z}; \text{ produktivnost dela je enaka produktivni sili dela krat intenzivnost dela}$$

$$\frac{P}{Z} = \frac{P}{K} \cdot \frac{K}{Z}; \text{ produktivnost dela je enaka produktivnosti kapitala krat tehnična opremljenost dela}$$

8 Produktivnost kapitala

- Kateri so faktorji produktivnosti kapitala?
- Kakšen je odnos med produktivnostjo kapitala in produktivnostjo dela?
- V katerem od njih se bo ceteris paribus, bolj jasno izrazil vpliv faktorja podjetništvo?
- Kaj pomeni visoka korelacija med panožno proizvodnostjo dela in panožno opremljenostjo dela?

a) To sta produktivnost dela in tehnična opremljenost dela.

$$b) \frac{P}{K} \Rightarrow \frac{P}{Z} = \frac{P}{K} \cdot \frac{K}{Z}$$

c) Produktivnost kapitala izraža s svojo velikostjo doprinos k proizvedenemu delu v ožjem smislu in delu v smislu podjetništva.

d) Čim boljša je tehnična opremljenost dela in čim večja je zaradi tega produktivnost dela, tem manjša je produktivnost kapitala.

.8.1

Produktivnost kapitala znaša pred investiranjem 0,4. Ob mejnem kapitalnem količniku 2 se poveča za x% (x=rojstni dan=27).

- Kolikšen je kapitalni količnik po investiranju?
- Koliko znaša investicijski učinek?
- Kako se je z investiranjem spremenila produktivnost kapitala?

$$\frac{P_0}{K_0} = 0,4$$

$$\frac{\Delta K}{\Delta P} = 2$$

$$\frac{P_1}{K_1} = 1,27 \frac{P_0}{K_0} = 0,508$$

$$a) \frac{K_1}{P_1} = \frac{1}{0,508} = 1,97$$

$$b) \frac{\Delta P}{I} = \frac{\Delta P}{\Delta K} = \frac{1}{2} = 0,5$$

c) Spremeni se za 27 % ali za 0,108

.8.2

a) Nominalni družbeni produkt je narasel za 25 %, realni pa za 4 %. Koliko se je približno spremenil implicitni deflator?

b) Koliko znaša porast produktivnosti dela, če je zaposlenost padla za 2%?

c) Koliko znaša porast produktivnosti kapitala pri porastu opremljenosti dela za 3%?

$$a) \text{impl. defl.} = \frac{1,25}{1,04} = 1,202 \Rightarrow \Delta \text{impl. defl.} = 20,2\%$$

$$b) \Delta P = 0 \quad \Delta Z = -2\% \Rightarrow \frac{P_1}{Z_1} = \frac{P_0}{0,98Z_0} = 1,0204 \frac{P_0}{Z_0} \text{ spremeni se za } 2,04\%$$

$$\frac{P}{Z} = \frac{P}{K} \cdot \frac{K}{Z}$$

$$c) \quad \frac{P_0}{K_0} = \frac{P_0}{Z_0} \cdot \frac{Z_0}{K_0} \quad \frac{P_1}{K_1} = \frac{P_1}{Z_1} \cdot \frac{Z_1}{K_1} = 0,9708 \frac{P_0}{K_0}$$

Produktivnost kapitala se je zmanjšala za 2,92%

.8.3

V podjetju A je intenzivnost dela porasla za enak odstotek kot produktivnost kapitala.

- Čemu je enak porast produktivne sile dela?
- Kakšen je v tem primeru odnos med mejnim in povprečnim kapitalnim količnikom?
- Kateri dejavnik v tem primeru najmočneje opredeljuje produktivno silo dela?

$$\frac{P}{Z} = \frac{P}{N} \cdot \frac{N}{Z}$$

$$\frac{P}{Z} = \frac{P}{K} \cdot \frac{K}{Z}$$

$$a) \quad \frac{P}{N} = \frac{P}{Z} = \frac{P}{K} \cdot \frac{K}{Z} = \frac{K}{Z}$$

$$\frac{\Delta K}{\Delta P} \rightarrow \text{se zmanjša, ker se je } \frac{P}{K} \text{ povečoval}$$

$$b) \quad \frac{K}{P} \rightarrow \text{se zmanjša, a za manjši \% kot } \frac{\Delta K}{\Delta P}$$

- Stopnja razvitosti znanosti in njene tehnične uporabnosti.

.8.4

V gospodarstvu s 600 enot kapitala znaša kapitalni količnik pred investiranjem 6, produktivnost kapitala po investiranju pa 0,2.

- Kolikšna je bila učinkovitost investicij, ki so povečale kapital za 200?
- Kapitalni količnik po investiranju.
- Kaj vse določa v resnici produktivnost kapitala?

$$K_0 = 600 \quad \frac{K_0}{P_0} = 6 \quad \frac{P_1}{K_1} = 0,2 \quad \Delta K = 200$$

$$a) \quad \frac{\Delta P}{I} = \frac{\Delta P}{\Delta K} = \frac{P_1 - P_0}{K_1 - K_0} = \frac{0,2K_1 - \frac{1}{6}K_0}{\frac{1}{3}K_0} = \frac{\frac{4}{3}K_0 - \frac{1}{6}K_0}{\frac{1}{3}K_0} = \frac{\frac{7}{6}K_0}{\frac{1}{3}K_0} = 3,5$$

$$b) \quad \frac{K_1}{P_1} = \frac{1}{0,2} = 5$$

- Zanima nas koliko produkta naredimo na enoto kapitala.

.8.5

Intenzivnost dela znaša 9, opremljenost dela 360, produktivna sila dela 16, produktivnost kapitala je konstantna

- Koliko znaša povprečni kapitalni količnik?
- Koliko znaša investicijski učinek?
- Katere investicijske učinke poznaš?

$$a) \frac{P}{N} \cdot \frac{N}{Z} = \frac{P}{K} \cdot \frac{K}{Z} \Rightarrow \frac{P}{K} = \frac{P}{N} \cdot \frac{N}{Z} \cdot \frac{K}{Z} = \frac{16 \cdot 9}{360} = 0,4 \Rightarrow \frac{K}{P} = \frac{1}{0,4} = 2,5$$

$$b) \frac{P}{K} = const. \Rightarrow \frac{\Delta P}{\Delta K} = \frac{\Delta P}{I} = 0,4$$

- Lahko je dejanski, pričakovan, produktivnost dodatnega kapitala, produktivnost investicij. Namesto investicijskega učinka in produktivnosti kapitala se uporablja kapitalni količnik.

.8.6

Kapitalni količnik je pred investiranjem znašal 3. Investicije z učinkom 0,5 so povečale kapital za x% (rojstni dan = 27).

- Koliko znaša kapitalni količnik po investiranju?
- Koliko znaša mejni kapitalni količnik?
- Kako se je z investiranjem spremenila produktivnost kapitala?

$$\frac{K_0}{P_0} = 3 \quad \frac{\Delta P}{I} = 0,5 \quad K_1 = 1,27K_0$$

$$a) \frac{K_1}{P_1} = \frac{K_0 + \Delta K}{P_0 + \Delta P} = \frac{1,27K_0}{0,33K_0 + 0,5 \cdot 0,27K_0} = \frac{1,27K_0}{0,465K_0} = 2,73$$

$$b) \frac{\Delta K}{\Delta P} = \frac{1}{\frac{\Delta P}{I}} = \frac{1}{0,5} = 2$$

$$c) \frac{P_1}{K_1} - \frac{P_0}{K_0} = \frac{1}{2,73} - \frac{1}{3} = 0,366 - 0,333 = 0,033 \quad \text{Produktivnost kapitala se je povečala za 0,033.}$$

9 Produktivnost in rentabilnost

- Kaj poleg produktivnosti še določa rentabilnost faktorjev?
- Zakaj gospodarske enote bolj upoštevajo kriterij rentabilnosti kot kriterij produktivnosti?
- Ali je za rentabilnost faktorja pomembna tehnična opremljenost dela (organska sestava kapitala ali ne)?
- Zakaj trajno zasledovanje optimalne rentabilnosti vodi tudi v optimalno strukturo glede na produktivnost?

- Še organska sestava kapitala.
- Ker za posamezne gospodarske enote ni pomembno, kolikšen proizvod so ustvarile, ampak kolikšen dohodek so pridobile s prodajo ustvarjenega proizvoda.
- Je, saj je rentabilnost dela produkt organske sestave kapitala in rentabilnosti kapitala.
- Ker usmerjanje faktorjev proizvodnje po kriteriju rentabilnosti povečuje obseg proizvodnje, s tem pa ponudbo.

.9.1

Intenzivnost dela se je zmanjšala za 10%. Produktivna sila dela se je povečala za 20%. Produktivnost kapitala se je povečala za 10%. Rentabilnost kapitala se je povečala za 30%.

- Za koliko se je spremenila produktivnost dela?
- Za koliko se je spremenila organska sestava kapitala?
- Za koliko se je spremenila rentabilnost dela?
- Če je bila vrednost kapitalnega količnika na začetku razdobja y (rojstni mesec=9), kaj je moč reči o velikosti mejnega kapitalnega količnika in kaj o velikosti investicijskega učinka?

$$\frac{N_1}{Z_1} = 0,9 \frac{N_0}{Z_0} \quad \frac{P_1}{N_1} = 1,2 \frac{P_0}{N_0} \quad \frac{P_1}{K_1} = 1,1 \frac{P_0}{K_0} \quad \frac{D_1}{K_1} = 1,3 \frac{D_0}{K_0}$$

a) $\frac{P_1}{Z_1} = 1,2 \frac{P_0}{N_0} \cdot 0,9 \frac{N_0}{Z_0} = 1,08 \frac{P_0}{Z_0}$ Povečala se je za 8%.

b) $\frac{K_1}{Z_1} = \frac{1,08 \frac{P_0}{Z_0}}{1,1 \frac{P_0}{K_0}} = 0,98 \frac{K_0}{Z_0}$ Padla je za 2 %.

c) $\frac{D_1}{Z_1} = 1,3 \frac{D_0}{K_0} \cdot 0,98 \frac{K_0}{Z_0} = 1,276 \frac{D_0}{Z_0}$ Povečala se je za 27,6%.

d) $\frac{K_0}{P_0} = 9 \quad \frac{P_1}{K_1} = \frac{1,1P_0}{K_0} \Rightarrow \frac{K_1}{P_1} = 0,91 \frac{K_0}{P_0} = 8,18$

10 Investicijski učinek

- Produktivnost (rentabilnost) dodatnega kapitala in dodatnega dela.
- Pomen investicijskega učinka kot kriterija za investiranje.
- Glede na katere investicijske učinke se ravna gospodarsko odločanje?
- Kapitalni količnik in produktivnost kapitala.
- Ali je pričakovana vrednost kapitalnih količnikov večja ali manjša od 1?

a) Pri izboru med variantami je zelo pomembna produktivnost dodatnega dela in dodatnega kapitala, tistega, o katerem je treba odločiti, ali in kako ga zaposliti oziroma investirati. produktivnost procesov, ki že delujejo je lahko zelo nizka, vendar če je produktivnost dodatnega dela in kapitala visoka, bo podjetnik investiral in zaposlil dodatno delo. Produktivnost dodatnega kapitala ali produktivnost investicij imenujemo investicijski učinek.

b) Cilj podjetnika nikoli ni povečanje produktivnosti dela neposredno, ampak povečanje produktivnosti kapitala. Investicijski učinek je eden najvažnejših kriterijev v investicijskih odločitvah. Čim večji je, verjetneje bo izvedena določena investicija.

c) Gospodarstvo se odloča glede na pričakovane investicijske učinke.

d) Kapitalni količnik je obrnjena (recipročna vrednost produktivnosti kapitala. Razlikujemo med dvema kapitalskima količnikoma, povprečnim in mejnim. Povprečni ustreza produktivnosti kapitala, ki že deluje, mejni pa investicijskemu učinku. Tudi kapitalski količnik

je lahko dejanski ali pričakovan. mejni kapitalski količnik: $\frac{\Delta K}{\Delta P}$, povprečni kapitalski kol.: $\frac{K}{P}$

e) Pričakovan kapitalski količnik je večji od 1.

.10.1

V gospodarstvu se je produktivnost dela povečala za 3%, rentabilnost kapitala za 8%, implicitni deflator (indeks cen) pa za 20%.

- Izračunaj spremembo v produktivnosti kapitala.
- Izračunaj spremembo v rentabilnosti dela in opremljenosti dela.
- Kaj lahko rečeš o mejnem kapitalnem količniku?

$$\frac{P_1}{Z_1} = 1,03 \frac{P_0}{Z_0}$$

$$\frac{D_1}{K_1} = 1,08 \frac{D_0}{K_0}$$

$$\Delta C = 20\%$$

- Produktivnost kapitala se zmanjša za 10%.

$$\frac{P_1}{K_1} = \frac{1,08}{1,2} = 0,9$$

-

$$\frac{K_1}{Z_1} = \frac{\frac{P_1}{Z_1}}{\frac{P_1}{K_1}} = \frac{1,03}{0,9} = 1,14$$

$$\frac{D_1}{Z_1} = \frac{D_1}{K_1} \cdot \frac{K_1}{Z_1} = 1,08 \cdot 1,14 = 1,23$$

-

$$\frac{\Delta K}{\Delta P} = \frac{1}{0,9} = 1,1 \quad \text{Povečo se za 10\%}$$

11 Lastni zasebni proizvod

- Kaj pomeni lastni zasebni proizvod za pravno samostojno gospodarsko enoto?
- Kako vpliva cena prenesenega produkta ali cena faktorjev na lastni zasebni produkt?
- Zakaj naj bi pravni red poskušal čim bolj jasno individualizirati produkte posameznih procesov?
- Kakšna je težnja posameznih gospodarskih subjektov glede prenosa pozitivnih in negativnih učinkov proizvodnega procesa?

- To so proizvodi, ki nastajajo v gospodarskih enotah, ki jih proizvajajo.
- Če se npr. surovinam povečajo cene, se proizvod proizvajalcev surovin poveča, proizvod porabnikov pa zmanjša.
- Da bi celotno trošenje bogastva in celotna proizvodnja bila organizirana v ustreznih gospodarskih enotah in v uporabljanju družbenega produkta.
- Pozitivni proizvodi ostajajo zasebni, negativni se prenašajo na družbo kot celoto. = Neposredne spremembe družbene imovine in potrošnje.

12 Tuji zasebni proizvod

- Kako določen proces proizvodnje vpliva na spremembe realnih proizvodov drugih gospodarskih enot?
- Navedi primere pozitivnih in negativnih tujih zasebnih proizvodov
- Kaj določa skupni zasebni proizvod posameznega gospodarskega procesa?
- Ali so mogoči primeri, ko se celoten zasebni proizvod pojavlja kot tuji zasebni proizvod?

- a) Proces deluje negativno (=zmanjšuje proizvod druge enote) ali pa pozitivno (povečuje proizvod druge enote)
- b) **Pozitivni:** Proizvodnja surovine v nekem kraju povečuje proizvode predelovalcev, ker zmanjšuje potne stroške. **Negativni:** tovarni promet poškoduje zgradbe.
- c) Lastni zasebni + tuji zasebni = skupni zasebni.
- d) Cesta, za katero se ne plačuje cestnine. Gozdna podjetja, ki le sekajo, investiranje prepuščajo družbi kot celoti. Stanovanjsko gospodarstvo. Brezplačna informacijska služba.

13 Neposredne spremembe premoženja

- a) Kdaj posamezni procesi zmanjšujejo bogastvo izven produkcijskih enot?
  - b) Kdaj se to dogaja pri izgradnji objektov in kako pri njihovem obratovanju?
  - c) Navedi primer, ko indirektni učinki povečujejo to bogastvo.
- a) Ko proces, ki je splošna dobrina, ni organiziran kot zasebna gospodarska enota.
  - b) Gradnja objekta jemlje površine alternativnim uporabam. To so stroški, ki se ne plačajo in zmanjšujejo proizvod tega objekta. Njihova izgradnja pa poleg uničevanja imovine pomeni tudi uničevanje od poslovanja – zmanjšujejo vrednost okoliških stanovanjskih zgradb.
  - c) Jez, postavljen za potrebe elektrarne, omogoča turizem. Cesta in železnica povečujeta vrednost zemljišč v bližini.

14 Neposredne spremembe potrošnje

- a) Primeri pozitivnih učinkov na neposredno spremembo potrošnje.
  - b) Primeri negativnih učinkov na neposredno spremembo potrošnje.
- a) Cesta, če se njena uporaba ne plača, stanovanjske usluge, uvožene dobrine v pogojih preценjenega tečaja.
  - b) Ropot prometa, onesnažena narava in zrak.

15 Zasebni in družbeni proizvod posameznega procesa

- a) Kateri so elementi družbenega produkta posameznega produkcijskega procesa?
  - b) Zakaj pride do deformacije gospodarske strukture, če sta družbeni produkt in lastni zasebni produkt posameznega produkcijskega procesa različna?
  - c) Na kakšne načine lahko družba poskuša ta problem odpraviti in usmerjati gospodarstvo k maksimizaciji družbenega proizvoda?
  - d) Katera je zrcalna slika razlike med zasebnim in družbenim produktom procesa, kadar jo izrazimo preko stroškov?
- a) Vsota njegovega lastnega zasebnega proizvoda, njegovih tujih zasebnih proizvodov, neposredne spremembe imovine in potrošnje.
  - b) Zasebne enote praviloma uspejo pretvoriti pozitivne tuje proizvode, pozitivne spremembe imovine in potrošnje v svoje lastne proizvode. Tam, kjer ne uspejo, pride do deformacije.
  - c) Ali pretvarjanje tujih zasebni proizvodov ter neposrednih sprememb imovine in premoženja v zasebne lastne. Ali pa vključevanje vseh procesov proizvodnje = vključevanje celotne imovine gospodarstva v zasebne gospodarske enote.
  - d) Proizvod in stroški sta inverzni sliki istega pojava. To so zasebni stroški proizvodnje, za razliko od družbenih stroškov proizvodnje.

.15.1

- a) V obliki katerih komponent družbenega produkta posameznega produkcijskega procesa se bo najbolj pogosto pojavljal produkt cest?
- b) Kaj v splošnem pomeni razlikovanje med individualnimi in narodnogospodarskimi kriteriji?
- c) Kaj to pomeni v konkretnem primeru cest?
- d) Kaj vključuje družbeni produkt rudnika svinca Mežica?

- a) Proizvodnja brez lastnega proizvoda, proizvod, ki prehaja direktno v potrošnjo → neposredna sprememba potrošnje.
- b) Individualni kriteriji se ravnaajo po zasebnem lastnem proizvodu, narodnogospodarski pa po družbenem. Ravnanje vseh po družbenem omogoča največjo produktivnost.
- c) Individualni kriterij: cesta nima lastnega proizvoda. Narodnogospodarski kriterij: pojavlja se v celoti kot tuji zasebni proizvod ali pa direktno prehaja v potrošnjo.
- d) Vključuje lastni zasebni proizvod, tuji zasebni proizvod, neposredne spremembe imovine in premoženja.